

ANALYSENOTAT

Effektiviseringspotentiale i de kommunale forsyningsselskaber - hvordan griber vi det?

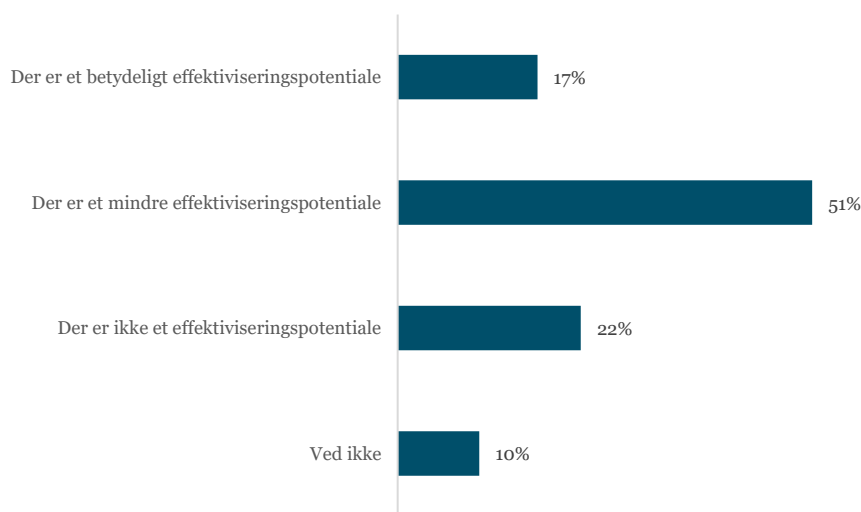
▼ AF CHEFKONSULENT MALTHE MUNKØE OG ENERGIPOLITISK CHEF SØREN BÜCHMANN

Et flertal af kommunalpolitikere mener, at der fortsat er et effektiviseringspotentiale i de kommunale forsyningsselskaber. Det viser en survey som Dansk Erhverv har gennemført blandt de folkevalgte i kommunerne. 17 pct. mener der er et betydeligt effektiviseringspotentiale i deres kommune, og 51 pct. af der er et mindre potentiale.

Tallene understreger, at der fortsat er muligheder for at hente gevinster til gavn for forbrugere og borgere¹.

Figur 1

Når du ser på forsyningsselskaberne i din kommune, vurderer du så at der er et effektiviseringspotentiale (mulighed for at drive selskaberne bedre og/eller billigere), eller at effektiviseringsmulighederne er udtømte?

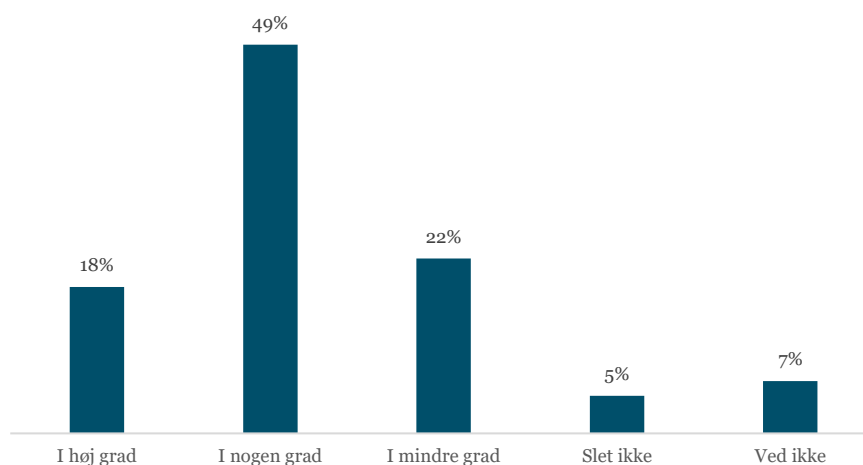
Kilde: Egne beregninger på baggrund af survey til danske kommunalpolitikere, juni 2017. n=326

Flertallet af landets kommunalpolitikere vurderer, at der er et potentiale for at effektivisere de kommunale forsyningsselskaber

Generelt set har kommunalpolitiikerne tillid til, at bestyrelsen i forsyningsselskaberne har den nødvendige bredde og kvalifikationer til at sikre optimal drift og udvikling – i hvert fald i en vis grad. Der er dog plads til forbedringer, hvis man tager udgangspunkt i kommunalpolitikernes vurderinger: kun 18 pct. mener således at bestyrelsen/bestyrelserne i kommunen ”i høj grad” har de rette kompetencer.

Figur 2

Når du ser på bestyrelsen i din kommunes forskellige forsyningsselskaber, i hvilket omfang vurderer du så, og at bestyrelsen har den tilstrækkelige bredde og kvalifikationer til at sikre en optimal drift og udvikling af selskabet mv.?

Kilde: Egne beregninger på baggrund af survey til danske kommunalpolitikere, juni 2017. n=326

På den baggrund er det oplagt at overveje, hvordan vi griber mulighederne for at realisere yderligere effektiviseringsgevinster i kommunerne og sikre en endnu stærkere bestyrelsessammensætning.

Vejen til en mere effektiv forsyningssektor

En veldrevet og effektiv forsyningssektor er vigtig for vækstmuligheder og erhvervsvilkårene i en kommune, fordi en høj grad af effektivitet afspejler sig i lavere priser for såvel husstande som virksomheder i en kommune. Derfor er det vigtigt at afsøge forskellige tiltag og muligheder for at hæve effektivitetsniveauet i de kommunale forsyningsvirksomheder.

Der er behov for, at man i mange forsyningselskaber i højere grad fokuserer på kerneopgaverne, at sikre en god, stabil og billig forsyning til kunderne. Mange steder ser man, at forsyningsvirksomheder bruger ressourcer på en række aktiviteter såsom flerdobbelte bundlinjer, klimaplaner, bidrag til grøn omstilling og lignende. Det vil i sidste ende indebære en udgift som kunderne skal dække via højere priser, og det bør være en politisk beslutning truffet i et byråd, som står direkte til ansvar for vælgerne, om man skal prioritere sådanne hensyn, snarere end noget et forsyningselskab, der i mange tilfælde agerer som et naturligt monopol i lokalområdet, træffer beslutning om.

Desuden vil det i mange kommunale forsyningsvirksomheder være hensigtsmæssigt at sikre en stærkere og mere professionaliseret bestyrelse, der kan give modspil og retning i forhold til den ansatte ledelse og generelt bidrage til en bedre og mere effektiv drift. Mange steder kan man med fordel gøre mere for at klæde kommunalpolitikere i bestyrelsen bedre på fx med kurser til at varetage bestyrelsesarbejdet. Det vil desuden være en fordel af supplere bestyrelser med personer med relevante erfaringer inden for ledelse, bestyrelsesarbejde eller forsyningsvirksomhed.

I mange tilfælde bør den nuværende konstruktion, hvor kommunen er helt eller delvis ejer af en forsyningsvirksomhed, genovervejes. Selvom det er en vigtig kommunal opgave at sikre en forsyningsikkerhed for borgerne indebærer det ikke nødvendigvis, at kommunen også bør være involveret i selve driften af forsyningsvirksomheden. På mange andre områder har det vist sig at medføre betydelige effektiviseringsgevinster at lade driften af forskellige opgaver overgå til private aktører, selvom det offentlige fortsat er overordnet ansvarlig og finansierer ydelsen.

Mere fokus på
kerneopgaver og
professionalisering af
bestyrelsesarbejdet

Metode

Data er indsamlet i juni måned som en survey gennemført blandt alle kommunalpolitikere. Data er vægtet efter politisk tilhørsforhold efter politisk partitilhørsforhold for at sikre repræsentativitet. Svarprocenten var 13 pct., hvilket ikke er unormalt for den type undersøgelser.

Svargrundlaget, 326 personer, indebærer en maksimal stikprøveusikkerhed på +/- 5 pct. ved et 95 pct. konfidensinterval.

Svarandel påvirker ikke usikkerheden om resultaterne, der er givet ved basen, antallet af besvarelser. Hvis ikke den indsamlede data er repræsentativ for helheden vil resultatet være problematiske uanset stikprøvestørrelse, og omvendt vil resultaterne være gældende så længe de er repræsentative for populationen uanset stikprøvestørrelsen. En svarprocent på 10% er derfor ikke som sådan bedre eller dårligere end fx 20% eller 50%, så længe alle er repræsentative – eller i hvert fald påvirker det kun antallet af besvarelser og derved stikprøveusikkerheden, ikke den generelle troværdighed af de indsamlede resultater som sådan.

Som nævnt er svarprocenten ikke usædvanlig lav for denne type surveys, stikprøven fremstår ikke som alvorligt skæv når vi ser på partitilhørsforholdet for dem der har deltaget holdt op imod alle kommunalpolitikere, og der er ikke nogen åbenlyse grunde til, at den indsamlede data ikke skulle være repræsentativ for samtlige kommunalpolitikere. Der er således kun tale om relativt små skævheder, idet den største parti-vægt er på 0,67 (hvor en vægt på 1 indebærer, at der ikke sker en ændring ved vægtningen), hvilket ikke er specielt højt.

▼ OM DETTE NOTAT

"Effektiviseringspotentialer i de kommunale forsyningselskaber" er Dansk Erhvervs analysenotat nummer 64 i 2017. Redaktionen er afsluttet den 1. december.

▼ OM DANSK ERHVERVS ANALYSENOTATER

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til energipolitisk chef på Søren Büchmann sbp@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6543.

▼ NOTER

ⁱ Dette flugter blandt andet med rapporten fra Struensee og McKinsey fra 2016, "Forsyningssektorens effektiviseringspotentialer" der sandsynliggør et meget betydeligt potentiale for at drive forsyningsvirksomheder mere effektivt. I Aftale om Vækstpakke fra 2014 blev det vedtaget at gennemføre effektiviseringer for 3,3 mia. kr. i (frem mod) 2020, hvilket ligeledes afspejler en politisk forståelse af, at der er et betydeligt potentiale, som man skal finde veje at realisere de kommende år